

CONSILIUL JUDEȚEAN BRĂILA

MUZEUL BRĂILEI „CAROL I”

PIAȚA TRAIAN NR. 3 TEL/FAX: 0339401002; 0339401003; e-mail: sediu@muzeulbrailei.ro

Nr. 568 din 21.05.2015

COMUNICAT

Muzeul Brăilei „Carol I” derulează, în perioada martie – 18 decembrie 2015, proiectul cultural *Editarea albumului monografic: Ionel Cîndea, "Cetatea Brăilei. Istoric. Reconstituire. Valorificare" (bilingv română/engleză)* – beneficiar al unei finanțări de 23.000 lei din partea Uniunii Arhitecților din România din Fondul „Timbrul Arhitecturii”, în anul 2015.

Albumul va fi însoțit de un CD cu planuri și machetă 3D - autori: arh. Costel Drăgan – arhitectul șef al Județului Brăila și arh. Marian Ion – arhitectul șef al Municipiului Brăila.

Concepere și scriere proiect: Camelia Hristian, muzeograf - șef Serviciul Financiar Contabil și Relații Publice al Muzeului Brăilei „Carol I” și prof. univ. dr. Ionel Cîndea, managerul Muzeului Brăilei „Carol I”.

Manager de proiect: prof. univ. dr. Ionel Cîndea, cercetător – managerul Muzeului Brăilei „Carol I”.

Parteneri: Academia Română - Institutul "Nicolae Iorga" București; Academia Română - Institutul de Studii Sud Est Europene București; Academia Română - Institutul de Arheologie Iași; Eurl A. Manoilescu Architectes – Paris (France); The Isis Press Istanbul (Turcia).

Echipa de proiect: prof. univ. dr. Ionel Cîndea – manager de proiect și autor; arh. Costel Drăgan – consultant științific; arh. Marian Ion – consultant științific; conf. univ. dr. Constantin

Ardeleanu – traducător; Camelia Hristian – PR officer, corector, DTP; Rozalia Pîrlitu – tehnoredactor, DTP; Mariana Vernescu, responsabil financiar.

Partener media: Revista "Arhitectura" a Uniunii Arhitecților din România.

ARHITECTURA

REVISTA UNIUNII ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA FONDATĂ ÎN 1906

***

Lucrarea își propune, pe trei mari secțiuni, să reconstituie cea mai mare și mai importantă cetate otomană din stânga Dunării de Jos, Cetatea Brăilei, din perspectivă istorică, dar și a evoluției arhitecturale – de la edificarea (ridicarea) sa, începută de turci în octombrie 1540, până la momentul demolării ei, în anii 1830-1831, o serie de vestigii ce îi aparțin rămânând sub nivelul de călcare de astăzi. Evoluția sa din punct de vedere planimetric – apariția celor trei incinte ale cetatei, plus alte două în planul din 1790 – al lui Johann von Vermatti – urmează să capete din perspectiva cercetării de arhitectură cuvenitele reconstituiri în vederea deslușirii aspectului ei. O machetă, la o scară ce se va hotărî în urma investigațiilor, va însemna un prim și valoros element de reconstituire a fortificațiilor (cetății) Brăilei în conformitate cu ultimul plan descoperit de curând, care o înfățișează înainte de demolare (1819).

Anexând Brăila în 1538 Suleiman Legiutorul a ordonat și constituirea unei fortificații, începând cu 1540, dar care nu era gata în 1546. Amplasamentul și aspectul ei de început, precum și evenimentele prin care a trecut, i-au pricinuit modificări pe care vom încerca să le identificăm, etapă cu etapă. Cunoaștem, pe cale documentară, cele trei asedii la care a fost supusă în secolul al XVI-lea, adică cel al lui Ioan Vodă cel Cumplit (mai 1574) și cele în care Mihai Viteazul prin Banul Manta a lovit în două rânduri - 1594 și 1595 – cetatea, reușind să o elibereze pentru scurtă vreme. Turcii, revenind în cetate, o repară – refac zidurile ei distruse anterior. Un fapt va trebui lămurit și anume dacă încă din secolul al XVI-lea, adică de la începutul ei, citadela (cetatea) beneficia și de o fortificație pentru așezarea civilă, așa cum se înțelege din unele relatări ale evenimentelor de mai sus. În veacul al XVII-lea, cetatea va fi lovită puternic, în 1659, de Mihnea al III-lea, care „o arde”, după relatarea lui Miron Costin, la momentul răscoalei sale contra turcilor. Odată cu secolul al XVIII-lea cetatea a fost amplificată, în sensul realizării unui val cu șanț și palisadă care a înconjurat așezarea civilă. Vom analiza dacă aceste lucrări înseamnă un lucru nou sau ele doar repară și eventual dezvoltă realități mai vechi. Lovitura puternică primită în 1810, la un veac după asediul din 1711, se poate „citi” în diferențele ce apar între planul austriac din 1790 și cel otoman din 1819, ultimul de dinaintea demolării ordonată de ruși. Reconstituirea cetății reclamă cunoașterea unor documente de arhivă aflate la BOA – Arhiva Otomană de pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri al Republicii Turcia (T.C.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi) – din Istanbul, ce au fost și continuă să fie scoase la lumină, la fel cum investigațiile arheologice de ultimă oră aduc importante lămuriri problematicii ridicate de o astfel de tentativă.

Un alt segment al lucrării va identifica vestigiile rămase din Cetatea Brăilei, între care, dețin un loc important, Pulberăria nouă și hrubele cu caracter militar. Restaurarea acestora, a unora dintre ele, reprezintă o provocare dintre cele mai importante pentru edilită și locuitorii Brăilei. Vom încerca să identificăm acele suprafețe din aria vechii cetăți unde sunt posibile și reconstituiri ale elementelor dispărute, de exemplu ale bastioanelor, cel puțin la înfățișarea lor ultimă, de acum două veacuri (1819). Vom beneficia în acest demers de o nouă și importantă descoperire din zona de sud a ultimei fortificații: un acces către și dinspre ultimul bastion al fortificației (val – palisadă - șanț) cu mari șanse de a fi restaurată și astfel pusă în valoare. Punerea în valoare va însemna un Program ce va cuprinde restaurarea unor vestigii rămase din cetate (Pulberăria nouă, Poterna, Zidul IV – val și șanț cu palisadă; Acces – intrare- ieșiere – spre bastionul extrem sudic) și apoi valorificarea turistică și muzeistică.

Albumul va fi lansat, în noiembrie - decembrie 2015, la București – la Centrul Cultural al Uniunii Arhitecților din România și la ROMEXPO, în cadrul Târgului Internațional de Turism –, la Cetatea Făgăraș și la Muzeul Brăilei "Carol I", cu vizită la una din hrube. Lucrarea este un semnal de salvare, temelia unor proiecte viitoare, un instrument științific și de promovare a celui mai fascinant brand turistic al Brăilei.

Pentru informații suplimentare:

Prof. univ. dr. Ionel Căndea, managerul Muzeului Brăilei „Carol I”, manager de proiect
0339.40.10.02, 0339.40.10.03

Cu cele mai alese gânduri,

Camelia Hristian

Muzeograf - Șef Serviciul Financiar Contabil și Relații Publice

Muzeul Brăilei "Carol I"

www.MuzeulBrailei.ro

<http://diversitate-culturala-muzeulbrailei.ro/>

Facebook: [Muzeul Brailei](#)